

Beslutningsforslag nr. **B 188**

Folketinget 2009-10

Fremsat den 26. marts 2010 af Jesper Petersen (SF) og Ole Sohn (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om at skabe større åbenhed omkring partistøtte

Folketinget pålægger regeringen at nedsætte en kommission, der skal komme med forslag til, hvordan der kan skabes større åbenhed om direkte og indirekte privat partistøtte. Kommissionen skal af-

give sin rapport til Folketinget senest den 1. maj 2011.

Formålet er at opnå større gennemsigtighed i reglerne om privat partistøtte.

Bemærkninger til forslaget

Reglerne om partistøtte handler om, at det skal være åbent og synligt for borgerne, hvilke interesseorganisationer og virksomheder der støtter de politiske partier med større pengebeløb. Støtteforholdene kan så indgå i de almindelige overvejelser om, hvilke interesser partierne varetager. Den nuværende udformning af reglerne undergraver på flere måder ånden i reglerne, fordi de har store mangler og giver rige donorer muligheder for omgåelse – en kritik, som også Europarådet har rettet mod de danske regler.

Bidragenes størrelse er hemmelig, bidrag til kandidater eller lokale partiforeninger er ikke underlagt regler om åbenhed, oplysninger om indirekte støtte til partier eller kandidater skal ikke offentliggøres, og det er muligt at støtte partierne via særlige foreninger, der skjuler bidragets egentlige afsender. Alt sammen er eksempler på måder at undgå den ønskede offentlige indsigt i pengestrømmene til de politiske partier og politikerne.

Penge har desværre en væsentlig betydning i moderne politik. De afgør ikke valgenes udfald, men i takt med professionaliseringen af den politiske kommunikation er deres betydning vokset.

Andre lande har flere og mere præcise regler end de danske og dermed større åbenhed om partistøtten. En kommission, der skal se på gennemsigtigheden i støtten til politiske partier, vil på baggrund af erfaringer i andre lande og de åbenbare mangler i de danske regler kunne komme med forslag til, hvordan der kan gennemføres større gennemsigtighed i reglerne, og forelægge det til politisk overvejelse i Folketinget.

Åbenhed vil ikke blot give den enkelte borger mulighed for selv at bedømme, hvilke forbindelser der findes mellem partierne, interesseorganisationerne og andre aktører i samfundet, det vil også styrke tilliden til de folkevalgte.

Ud over den direkte støtte gives der forskellige former for indirekte støtte til partier og kandidater, som kan omregnes til økonomisk støtte. Bør der være øget gennemsigtighed omkring alle former for støtte til de politiske partier? En kommission vil kunne komme med overvejelser og forslag om,

hvordan også indirekte partistøtte kan underkastes større gennemsigtighed for borgerne.

Større åbenhed indebærer også et element af styrket forbrugeroplysning. Forbrugerne/borgerne bør vide, hvem der støtter hvilke partier og med hvor meget. Det kan have betydning for forbrugerens valg af selskab (f.eks. pengeinstitut). Almindeligt medlemskab eller ubetydelig støtte til partier kan fortsat være anonym uden konsekvenser for åbenheden.

For at sikre borgerne nem adgang til informationerne skal de samles i en overskuelig oversigt på Folketingest hjemmeside.

Flere af de omtalte forbedringer af gennemsigtighed og tilgængelighed af oplysningerne om partistøtte findes i USA og Norge, som Danmark på andre områder gerne sammenligner sig med.

I USA er alle kandidater og partier på alle niveauer forpligtede til at oplyse alle former for bidrag. Dog er beløb fra privatpersoner på under 200 USD fritaget. Ved alle former for materiel støtte skal det fremgå klart og tydeligt, hvorfra støtten kommer, ligesom foreninger, der har til formål at yde støtte til politiske partier, skal oplyse om, hvorfra deres penge kommer, og hvortil de overføres. Oplysningerne findes for eksempel i en overskuelig oversigt på en hjemmeside oprettet til formålet af den amerikanske regering.

I Norge skal alle registrerede partier offentliggøre alle indtægter fra virksomheder, privatpersoner, organisationer m.v. til et centralt register. Loven omfatter både de lokale, amtslige og landsdækkende afdelinger, og den omfatter også den indirekte støtte. Alle oplysningerne findes på en hjemmeside oprettet af regeringen til formålet, og der offentliggøres desuden statistikker, der skal belyse de ulige sider af finansieringen af partierne.

Erfaringer og betænkninger fra disse lande bør indgå i kommissionens arbejde, der bør kunne gennemføres relativt hurtigt – ca. et halvt år vurderes som realistisk.

Et nyt regelsæt om partistøtte vil være et demokratisk fremskridt for Danmark.

*Skriftlig fremsættelse***Jesper Petersen (SF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at skabe større åbenhed omkring partistøtte.

(Beslutningsforslag nr. B 188).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.